

priteisiamas ženkliai mažesnis neturtinės žalos dydis, remiasi LAT 2014-09-30 nutartimi Nr. 2K-356/2014 priteista 2500 litų neturtinės žalos atlyginimo, 2013-05-21 LAT nutartis byloje Nr. 2K-232/2013 asmuo buvo nuteistas už tai, kad kelis kartus rankomis per rūbus lietė bei glostė mažametės krūtis, šlaunis, lytinius organus, žnybčiojo į sėdmenis ir taip ją tvirkino. Neturtinė žala iš viso nepriteista. Todėl net ir nustačius, jog ji yra neva kalta dėl mažametės anūkės intelektualaus tvirkino, nukentėjusiajai priteistinas žalos dydis turėtų būti mažintinas.

17. *Apeliaciniu skundu nuteistojo Olgos Girdauskienės gynėjas advokatas Dainius Svirinavičius* prašo panaikinti Kauno apylinkės teismo Kauno rūmų kolegijos 2018-02-15 nuosprendžio dalį, kurioje pripažinta kalta ir nuteista Olga Girdauskienė, ir šioje byloje kaltinamąjį aktą (kaltinamosios Olgos Girdauskienės dalyje) perduoti prokurorui šio akto trūkumų pašalinimui, jeigu apeliacinės instancijos teismas nenustatytų pagrindų šioje byloje kaltinamąjį aktą perduoti prokurorui šio akto trūkumų pašalinimui, baudžiamąją bylą kaltinamosios Olgos Girdauskienės atžvilgiu nutraukti suėjus Olgos Girdauskienės patraukimo baudžiamojon atsakomybėn senaties terminui, civilinį ieškinį palikti nenagrinėtu, o likusioje - tariamų veiksmų nuo 2010-06-29 iki 2010-09-30 Olgą Girdauskiene išteisinti, nenustačius nusikalstamos veikos įvykio, nesant Olgos Girdauskienės veikoje nusikalstamos veikos sudėties. Jeigu apeliacinės instancijos teismas nenustatytų pagrindų baudžiamąją bylą dalyje nutraukti suėjus patraukimo baudžiamojon atsakomybėn senačiai, Olgą Girdauskiene, šioje baudžiamojoje byloje išteisinti visoje jai pareikšto kaltinimo apimtyje, panaikinti visas šioje byloje taikomas Olgos Girdauskienės atžvilgiu procesines prievartos priemones; nepriteisti iš Olgos Girdauskienės jokių proceso išlaidų.
18. Advokatas nurodo, kad Olgai Girdauskienei įteiktas kaltinamasis aktas neatitinka BPK 219 straipsnio ir eilės kitų teisės aktų reikalavimų. Pranešime apie įtarimą ir kaltinamajame akte apibrėžiamas tariamos nusikalstamos veikos padarymo laikas apima gana ilgą laikotarpį, t.y. apie 180 dienų (tai sudaro virš 4 000 val.), o kaltinamajame akte deklaruojama nusikalstama veika niekaip nesusiejama su jokiais kitais kokiais nors įvykiais, todėl bet kuriam žmogui, juo labiau jau prielankaus amžiaus kaltinamajai Olgai Girdauskienei, yra neįmanoma pateikti savo alibi dėl tų įtarimų/kaltinimų. Pranešime apie įtarimą Olgai Girdauskienei buvusios nurodytos nusikalstamos veikos pabaiga buvo nustatyta 2010-04-20, todėl jau 2015-04-20 šioje byloje Olgos Girdauskienės atžvilgiu suėjo baudžiamosios atsakomybės senaties terminas. Nepaisant Olgos Girdauskienės gynybos buvusio pateikto atitinkamo reikalavimo šios bylos procesą Olgos Girdauskienės atžvilgiu nutraukti suėjus šio asmens patraukimo baudžiamojon atsakomybėn senaties terminui, prokuroras niekaip to prašymo neišsprendė, o praėjus gerokai laiko nuo to Olgos Girdauskienės gynybos prašymo (2015-06-17 prašymo) pateikimo tyrėja 2015-06-30 įteikė tuometinei įtariamajai Olgai Girdauskienei jau kitą, 2015-06-23 pranešimą apie įtarimą ir pastarajame jau deklaruotos nusikalstamos veikos pabaiga nurodoma vėlesnė - 2010-09-30. Tokiu būdu ir esant šioms pastarosioms aplinkybėms dar didesnę reikšmę įgauna nurodytojo kaltinimo konkretizavimas - kada gi konkrečiai bei kokiomis konkrečiomis aplinkybėmis buvo padaryti kaltinime tariami kaltinamosios veiksmai. Juk akivaizdu, kad tie tariami, fiziniai Olgos Girdauskienės veiksmai, pagal jų pobūdį, deklaruojamą kaltinamajame akte (BK 153 straipsnis), negalėjo trukti minėtame ilgame kaltinime nurodytame laikotarpyje ištaisai.
19. Kaltinamajame akte Olgai Girdauskienei visiškai nekonkrečiai išdėstytos kitos svarbios tame akte deklaruojamos nusikalstamos veikos padarymo aplinkybės. Štai, kaltinamajame akte teigiama, kad Olga Girdauskienė esą „atliko veiksmus, galinčius sukelti šios (mažametės Deimantės Stankūnaitės) per ankstyvą susidomėjimą lytinėmis funkcijomis, nesveiką, iškreiptą santykių tarp lyčių įsivaizdavimą ir sutrikdyti vaiko fizinį bei psichologinį vystymąsi, tai yra, amoraliais pasakojimais apie seksualinio potraukio tenkinimą intelektualiai tvirkino mažameti asmenį“. Iš tokių kaltinamojo

akto teiginių yra visiškai neaišku, ką turi omenyje to akto autorius teigdamas „iškreiptą santykių tarp lyčių įsivaizdavimą“, „vaiko fizinio vystymosi sutrikdymą“. Kaltinime niekaip nedetalizuota ir taip pat deklaratyvaus pobūdžio to akto dalis, kurioje minimi kažkokie tai abstraktūs „amoralūs pasakojimai apie seksualinio potraukio tenkinimą. Neaiški ir nesuprantama kaltinamajame akte taip pat ir sąvoka „intelektualiai tvirkino“. Iš kaltinamojo akto niekaip neseika, kodėl atitinkamą tyčią padaryti nurodytąjį tariamą nusikalstamą veiką būtų turėjusi ar turėjo Olga Girdauskienė. Taip pat gynėjas pažymi, jog pats kaltinimas Olgai Girdauskienei yra suformuluotas vienu vieninteliu sakiniu, kuris pagal savo konstrukciją yra gana ilgas. Tame viename sakinyje pateikiama daugybė teiginių, kyla atskirų neaiškumų dėl jo. Toks kaltinamasis aktas sutrukdė Olgai Girdauskienei gintis, todėl prašo jį grąžinti prokurorui patikslinti.

20. Gynėjo vertinimu, Olga Girdauskienė yra teisiama už tuos pačius veiksmus du kartus. Jai bandomus inkriminuoti veiksmus kitoje byloje įvardija jau kitaip - pagal BK 233 straipsnio 1 dalį. Tai yra, Kauno apylinkės teisme nagrinėtoje baudžiamojame byloje Nr. 1-1197-246/2015 kaltinamajame akte (2015-03-27) buvo nurodyta, kad Olga Girdauskienė kaltinama tuo, jog esą: ji laikotarpyje nuo 2008-11-30 iki 2012-05-17, t.y., atliekant ikiteisminį tyrimą Nr. 23-1-00834-08 (dėl mažamečio asmens tvirkinimo) metu bei šią baudžiamąją bylą nagrinėjant teisme (teismo Nr. 1-41-369/2012), ir nuo 2009-10-14 iki 2011-02-17 atliekant ikiteisminį tyrimą Nr. 20-9-00073-09 (dėl poveikio nukentėjusiajai) metu, kuriuose Deimantė Stankūnaitė (buvusi Deimantė Kedytė) buvo pripažinta nukentėjusiąją, tikslesnis laikas ikiteisminio tyrimo metu nenustatytas, bendraudama su nukentėjusiąja Deimante Stankūnaite (buvusi Deimantė Kedytė), gim. 2004 m., savo namuose, Klonio g. 2, Kauno r., Garliavos apylinkės seniūnija, Teleičių k., bei Laimutės Kedienės ir Vytauto Andriaus Kedžio namuose, namo terasoje, namo kieme bei kitose namo priegose, adresu Kauno rajonas, Garliavos seniūnija, Teleičių k., Klonio g 5, sistemingai klausinėdama bei aptarinėdama su mažamete Deimante Stankūnaite apie tariamą seksualinę prievartą jos atžvilgiu, užduodama atsakymą menančius klausimus apie aplinkybes, kurios buvo tiriamos ikiteisminiuose tyrimuose Nr. 23-1-00834-08, Nr. 20-9-00073-09, bei reikalaudama Deimantės Stankūnaitės pasakoti ką ir kaip su ja darė Ūsas, Jonas ir Aidai, o nukentėjusiajai Deimantei Stankūnaitei pasakojant apie neva tai jos patirtą seksualinę prievartą, pataisydama nukentėjusiosios pasakojimą ir primindama jai anksčiau su nukentėjusiąją aptartas jos seksualinio prievartavimo detales, tokiu būdu, siekė paveikti nukentėjusiąją Deimantę Stankūnaite, gim. 2004 m. (buvusią Deimantę Kedytę) ikiteisminių tyrimų Nr. 23-1-00834-08, Nr. 20-9-00073-09 metu bei baudžiamąją bylą Nr. 23-1-00834-08 dėl mažamečio asmens tvirkinimo (teismo Nr. 1-41-369/2012) nagrinėjant teisme, duoti melagingus parodymus apie jos atžvilgiu atliktus tvirkinamuosius veiksmus; t.y., Olgos Girdauskienės veiksmuose yra nusikalstamos veikos, numatytos BK 233 str. 1 d, požymiai.
21. Apeliaciniame skunde nurodoma esant pagrindą nutraukti Olgos Girdauskienės atžvilgiu baudžiamąją bylą, suėjus baudžiamosios atsakomybės senaties terminui. Dalies, kurioje deklaruojami tariamai nusikalstami veiksmai, esą vykę po 2010-06-29, tai pažymėtina, jog pastarojoje dalyje kaltinimas bandomas pagrįsti iš esmės išimtinai tik liudytojos Astos Kuznecovaitės parodymais. Pažymėtina, kad dėl šios kaltinimo dalies byloje nėra ne tik jokių objektyvesnio pobūdžio duomenų (pvz., garso įrašų ar pan.), bet taip pat ir kitų subjektyvaus pobūdžio įrodymų (liudytojų parodymų ar pan.). Tai yra pažymėtina, kad kaip kitų kaltinimo liudytojų (Vitalijaus Keršio, Mariaus Kuprevičiaus bei kt.), parodymai laiko požiūriu niekaip tiksliau nėra konkretizuoti, taip pačios ir pačios nukentėjusiosios Deimantės Stankūnaitės (Kedytės) parodymai laiko atžvilgiu yra visiškai abstraktūs. Tuo tarpu aplinkybės dėl to, kodėl negalima remtis minėtosios liudytojos Astos Kuznecovaitės parodymais, išsamiai nurodė pati kaltinamoji savo parodymuose.

22. Olgos Girdauskienės gynėjo advokato vertinimu, kaltinimas nepagrįstas. Kaltinamajame akte neteisingai, nepagrįstai nurodoma ir tariamo nusikaltimo padarymo vieta - Klonio g. 7. Kaltinime nurodytu laiku O. Girdauskienė su savo šeima gyvenusi adresu Klonio g. 2, Teleičių k., Garliava, Kauno rajonas. Su kaimynystėje gyvenančiais Laimute ir Vytautu Kedžiais, kurie gyvena adresu Klonio g. 5, Teleičių k., Garliava, Kauno rajone, artimiau pradėjusi bendrauti nuo maždaug 2005 metų vasaros. Niekada mažametės Deimantės neprižiūrėdavusi ir jos senelių Kedžių ar Venckų namuose. Pas Kedžius ateidavusi tik pabendrauti kaip kaimynė su mažametės Kedytės močiute Laimute Kediene. Niekada Deimantės Kedytės pati neklausinėjo apie tariamą ar tikrą seksualinę prievartą (juo labiau sistemingai - kaip bandoma teigti kaltinime). Laimutė Kedienė vieną kartą (tikslaus laiko Olga Girdauskienė neatsimenant) verkdama užsiminė apie keistą Deimantės elgesį su ja pačia, t.y. Laimutė Kediene. Laimutės Kedienės žodžiais mergaitė ją norėdavo bučiuoti „leisdama seiles“, nes taip jai darantis Andrius (ar Ūsas - dabar tiksliau nepamenant). Olga Girdauskienė Deimantės neklausinėjusi nei apie tai, kas vyksta jai būnant su mama, nei apie galimą seksualinę prievartą. Ar tos minėtos mergaitės kalbos buvo tiesa ar ne, Olga Girdauskienė galutinai nežinojo. Tačiau prasidėjus įvykiams po žudynių Kaune tiek iš pačių Kedžių, Venckų, tiek iš žiniasklaidos, televizijos laidų, net įvairių atskirų politikų pasisakymų susidariusi savo subjektyvią nuomonę, kad mergaitės kalbos buvo tiesa, t.y. tuo tikėjo, kaip ir didelė dalis Lietuvos Respublikos gyventojų. Priešingai atskiriems liudytojų parodymams, Olga Girdauskienė taip pat niekada nefilmavo Deimantės Stankūnaitės (Kedytės) siekiant užfiksuoti jos pokalbius apie pedofiliją ar pan., Deimantės Stankūnaitės Olga Girdauskienė niekada nemokė jokių netinkamų žodžių, jų nevartojo. Byloje pateikiami atskiri tariami įrodymai, kuriais bandomas pagrįsti kaltinimas jai: pačios mažametės Deimantės Stankūnaitės atskiri parodymai, jos motinos Laimutės Stankūnaitės parodymai, liudytojų Mariaus Kuprevičiaus, Vitalijaus Keršio, Astos Kuznecovaitės parodymai, Slapto pasiklausymo protokolas, atskirų specialistų išvados. Visi tie įrodymų šaltiniai, nei juos vertinant atskirai, nei visumoje nepatvirtina jokios jos kaltės. Apeliantė nurodo, kad gana ilgai net nebuvo Lietuvos Respublikoje laikotarpyje, kuriame dabar yra kaltinama. Žodžius „pedofilija“, „pedofilas“ Deimantė Kedytė girdėjo iš TV laidų. Durys į buvusį Deimantės Kedytės pusbrolio Karolio Venckaus kambarį buvo apklijuotos lipdukais su Drąsiaus Kedžio nuotrauka ir žodžiais „Pedofilams Stop“. Kažkuriuo momentu vaikai buvo apsikeitę kambariais.
23. Pagal skirtingus BK straipsnius (233 ir 153) tame pačiame kaltinimo laikotarpyje, remiantis tų pačių liudytojų tais pačiais parodymais ją jau nuteisė ir toliau teisia vėl naudojantis „etatinį“ liudytojų pasakojimais, o taip pat tuo pačiu Slapto pasiklausymo protokolu. Liudytojai Marius Kuprevičius, Vitalijus Keršys ir Asta Kuznecovaitė nuo 2011 iki 2016 metų buvo apklausti tyrėjų ir teisėjų eilę kartų. Visų jų parodymai einant laikui buvo vis „informatyvesni“. Tie patys „pokalbiai“ su Deimante Kedyte vienu metu traktuojami kaip „poveikis liudytojui“, kitą kartą tie veiksmai jau vertinami „intelektualiniu tvirkinimu“. Nuo 2010-04-04 iki 2010-09-30 nukentėjusiosios apsaugą vykdę policijos pareigūnai, vaiko teisių apsaugos specialistai, su Deimante Kedyte dirbę psichologai nepastebėjo, kad pastaroji būtų buvusi intelektualiai ar panašiais veiksmais tame laikotarpyje tvirkinama. Minėtas 2014-01-30 Slapto sekimo protokolas, jo priedai apie slaptą pasiklausymą Kedžių namuose nuo 2009-10-07 iki 2010-04-29, niekaip neįrodo kaltinamajame akte tariamos jos kaltės. Olgai Girdauskienei kelia pagrįstas abejones tokio slapto pasiklausymo teisėtumas, kuomet slapta klausomasi apygardos teismo teisėjos tėvų ir tos teisėjos globotinės namuose, kuriuose teisėja nuolat lankėsi. Pažymi, kad ir ekspertai negalėjo atskirose dalyse duoti kategoriškas išvadas, o ir tose dalyse, kur jie pasisako kategoriškai, nėra pagrindo pilnai tikėti ekspertais, nes atlikdami tokio pobūdžio ekspertizes, specialistai tikrai gali klysti. Dauguma pateiktų prokuroro įrašų yra labai prastos kokybės. Mergaitė akcentavo, kad Olga Girdauskienė ją esą nuteikinėjusi prieš jos mamą, kad ji esanti bjauri

bei pan. Olga Girdauskiene nieko prieš nieką nenuteikinėjusi, tačiau svarbiausia yra tai, kad tas nukentėjusiosios tariamas „nuteikinėjimas“ nesudaro nusikaltimo, numatyto BK 153 straipsnyje, sudėties. Priešingai kaltinimo teiginiams, slapto pasiklausymo duomenys ne tik nepatvirtina kaltinimo, bet jį daugiau paneigia. Taip pat kelia pagrįstų abejonių tokio slapto pasiklausymo teisėtumas (apygardos teismo teisėjos tėvų, kuriuose nuolat lankėsi Neringa Venckienė namuose). Tai yra, jau vien pats slapto pasiklausymo faktas ir jokios pareigūnų reakcijos nebuvimas labai ilgą laiką po tų pokalbių, patvirtina, jog prieš Deimantę Kedytę nebuvo daromas joks nusikaltimas iš jos aplinkos pusės, juo labiau - iš Olgos Girdauskienės pusės. Apeliaciniame skunde daug dėmesio skiriama nukentėjusiosios mažametės parodymų analizei, paaiškinant, jog negalima jos parodymais tikėti, o juo labiau grįsti pastarosios kaltę. Taip pat apeliančės gynėjo vertinimu, būtina atsargiai vertinti Laimutės Stankūnaitės parodymus, nes ji buvo ir yra tiesiogiai suinteresuota šios bylos baigtimi kaltinimo naudai. Šios liudytojos parodymai yra taip vadinamojo išvestinio pobūdžio. Iš bylos duomenų seka, o ir pati liudytoja patvirtina, kad ji nebuvo Olgos Girdauskienės ir Deimantės Stankūnaitės (Kedytės) bendravimo liudininke. Tai yra, savus parodymus ši liudytoja davė pagal tai, ką ji esą sužinojusi vėliau iš savo mažametės dukters.

24. Advokato vertinimu, liudytojas Marius Kuprevičius yra nepatikimas liudytojas. Jo pozicija buvo nenuosekli, kardinaliai priešinga. Vienu metu buvęs aktyviu Deimantės Kedytės artimųjų nurodytosios pedofilijos versijos šalininku, jis aktyviai dalyvavo Kedžių namų aplinkoje veikusioje jų šalininkų stovykloje, o vėliau jis tapo tos pedofilijos versijos tokiu pačiu aktyviu priešininku. Be to jis galimai turi ir savą interesą apkalbėti Olgą Girdauskienę ir tokiu būdu įsiteikti kaltintojų naudai, kad jam pačiam nebūtų reiškiamos teisinės pretenzijos dėl jo ankstesnės veiklos Klonio g. įvykiuose Garliavoje. Pažymėtina ir tai, kad šio liudytojo parodymus vienaip ar kitaip paneigė eilė kitų šioje byloje apklaustų asmenų: kaltinamieji Laimutė Kedienė, Vytautas Andrius Kedys, liudytojai Audronė Skučienė, Edmundas Limantas, Violeta Milevičienė, Marijona Gutauskienė, Raimundas Čegis, Renaldas Čiglinskas, Vida Vaiva Armonienė ir kt. Šio liudytojo parodymai yra nenuoseklūs, priešaringi. Kadangi Marius Kuprevičius po jo dabar deklaruojamų esą neteisėtų Olgos Girdauskienės veiksmų mažametės Deimantės Stankūnaitės (Kedytės) atžvilgiu nesikreipė dėl tų jo tariamų įvykių į teisėsaugos institucijas, todėl dabar telieka daryti išvadą, kad tie Olgos Girdauskienės veiksmai jos bendravime su minėtąja mergaite ir nebuvo kuo nors nusikalstami.
25. Kaip nepatikimus vertina ir liudytojo Vitalijaus Keršio parodymus. Nurodo, kad jis taip pat kardinaliai keitė savo poziciją dėl minėtosios „pedofilijos“ - buvo jos versijos karštu šalininku, o po to tapo tokiu pačiu priešininku. Ir šio liudytojo parodymai yra itin abstraktūs (niekaip nekonkretizuojant liudytojo tariamų įvykių laike, nenurodant jokių kitų konkretesnių aplinkybių) atskirose dalyse priešaringi, nepatvirtinti kitais įrodymų šaltiniais bei nesudaro pagrindo pripažinti Olgą Girdauskienę kalta. Šis liudytojas savo nevienkartiniuose parodymuose akcentuoja keletą tų pačių tariamų aplinkybių, t.y. kad Olga Girdauskienė esą kalbėdavo Deimantei Stankūnaitei apie „pimpalius“, „sysalus“, o taip pat užsidėdavo pledu ir po juo palindusi kažką kalbėdavosi su Deimante Stankūnaite. Ir liudytojo Vitalijaus Keršio atveju kyla logiškas klausimas - jeigu jau jis stebėjo jo tariamus Olgos Girdauskienės kokius nors neteisėtus veiksmus, tai tuomet kodėl jis nesikreipė, tame tarpe ir iš karte po tų tariamai neteisėtų veiksmų atlikimo, į teisėsaugą.
26. Advokato teigimu, visiškai nepatikimi ir liudytojos Astos Kuznecovaitės parodymai. Iš tiesų ši liudytoja lankydavosi ir net nakvodavo kaip Deimantės Kedytės (Stankūnaitės) senelių Kedžių, taip ir Venckų namuose, tačiau ji piktnaudžiavo alkoholiu - dažnai būdavo neblaivi; be to ir ji vienu metu buvo aktyvi Deimantės Kedytės (Stankūnaitės) artimųjų nurodytosios pedofilijos versijos šalininkė ir net apie tai pateikė visuomenės informavimo priemonėse daugybę atitinkamų publikacijų, straipsnių,

o vėliau ji tapo tos versijos tokia pačia aktyvia priešininke, atitinkamai keisdama jau ir savo poziciją savose publikacijose.

27. Liudytojų Evelinos Talalienės ir Vitalijos Petrokienės, vaikų teisių specialistų, parodymai šioje nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje yra iš esmės neinformatyvūs bei neaktualūs, Jie niekaip nepatvirtina šioje byloje nagrinėjamo kaltinimo. Priešingai, šios specialistės neturėjo jokių pretenzijų Olgai Girdauskienei dėl pastarosios elgesio Deimantės Stankūnaitės (Kedytės) atžvilgiu.
28. Byloje esantys dokumentinio pobūdžio įrodymai (procesiniai sprendimai kitose bylose, ekspertizių išvados, specialistų išvados, kiti rašytiniai įrodymai) irgi nepatvirtina kaltinimo – nei vertinant kiekvieną tų įrodymų atskirai, nei kontekste su kitais bylos duomenimis (analizuoja 2012-11-30 Vilniaus miesto apylinkės teismo nuosprendį baudžiamojoje byloje Nr. 1-41-369/2012 (ikiteisminio tyrimo Nr. 23-1-00834-08) išdėstytus teiginius. Specialistų, ekspertų psichologų, psichiatrų išvados apie vaiko, tame tarpe konkretaus vaiko - D. Kedytės - psichikos savitumą, jokių būdu niekaip nepagrindžia ir negali pagrįsti Olgos Girdauskienės kaltės. Tos išvados gal ir reikšmingos nagrinėjus kitas bylas, tačiau šioje, kaltinamosios Olgos Girdauskienės byloje, jos nėra reikšmingos. Byloje esantys audio įrašai pateikti fragmentiškai, jie nėra kokybiški, byloje pateikiama kelios jų stenogramos variantai, visa kai rodo, jog tų įrašų patikimumas nėra pakankamas. Net specialistai, tyrę tuos įrašus, eilėje atvejų negalėjo duoti kategorišką išvadą dėl to, kokių konkrečiai asmenų balsai girdisi tuose įrašuose. Pažymi ir tai, kad bet kuriuo atveju toks įrodymų šaltinis nėra pakankamai informatyvus, kad nustatyti byloje tiesą, nes nematomas įvykių vaizdas, o girdisi tik balsai.
29. Advokatas pabrėžė, kad buvo visiškai ignoruojama, jog Olga Girdauskienė jai inkriminuoto kaltinimo metu ilgą laiką buvo išvykusi į Rusiją, ji atskirais laikotarpiais sirgo, buvo net stacionariai gydoma. Be to, net ir pati nukentėjusioji Deimantė Stankūnaitė kaltinime Olgai Girdauskienei nurodytame laikotarpyje (nuo 2010-04-04 iki 2010-09-30) ne visą laiką būdavo namuose pas savo tetą Neringą Venckienę, pas savo senelius Kedžius.
30. Tvirkinaieji veiksmai paprastai pasireiškia demonstruojant mažamečiui lytinius organus, jį nurengiant, glostant vaiko kūną ar jo lytinius organus, taip pat ir lytiškai santykiaujant ar tenkinant lytinę aistrą mažamečio akivaizdoje ir pan. Šioje byloje nenustatyta ir Olgai Girdauskienei inkriminuojamos nusikalstamos veikos subjektyvinė pusė - tiesioginė tyčia tvirkinti mažametę Deimantę Stankūnaitę (Kedytę). Klausinėjimas Deimantės Kedytės tais klausimais, dėl kurių tuo metu, tame kaltinime išdėstytame laikotarpyje diskutavo dažnas Lietuvos Respublikos pilietis, gyventojas niekaip negali būti priskiriamas nusikalstamai veikai, numatyta BK 153 straipsnyje, jeigu toks klausinėjimas ir buvo. Iš esmės kiekvieną dieną žiniasklaidos priemonėse tos temos buvo nuolat gvildenamos. Olga Girdauskienė gyveno Deimantės Stankūnaitės (Kedytės) kaimynystėje ir buvus normaliems kaimyniškiems santykiams su šios mergaitės seneliais, jai teko pabendrauti ir su minėtąja mergaite. Visiškai suprantamas žingeidumo realizavimas, paklausiant patį ažiotažinių įvykių tariamą ar tikrą dalyvį - nukentėjusiąją apie tuos įvykius.
31. Apeliaciniame skunde pateikiami ir motyvai, dėl kurių nesutinka su civilinio ieškinio išsprendimu, kitomis priteistomis proceso išlaidomis. Nurodo, kad Olga Girdauskienė yra praeityje neteistas žmogus. Jokių kompromituojančių duomenų byloje nėra ir negali būti, nes visą savo gyvenimą ji nugyveno sąžiningai. Mokėsi, studijavo, baigė mokslus, dirbo, pagimdė ir užaugino vaikus, turi jau ir anūkų. Šiuo metu Olga Girdauskienė jau pensininkė. Be to ji yra labai silpnos sveikatos (serganti eile atskirų chroninio pobūdžio ligų: širdies, sąnarių ligos ir kt.). O prasidėjus ir vykstant šios ir dar vienos jos atžvilgiu inspiruotos baudžiamosios bylos procesams labai stipriai pašlijo nuteistosios Olgos Girdauskienės nervinė būseną, sustreikavo sveikata (buvo diagnozuota organinė depresija), dėl viso

ko Olgai Girdauskienei teko ir tenka gydytis ir pas psichiatrus. Olgos Girdauskienės šeimos pajamos minimalios, nors per visą savo gyvenimą ji su sutuoktiniu ir yra įsigiję gyvenamąjį būstą, tačiau pati jos šeimos turtinė padėtis yra gana sunki. Jos vyras turi neįgalumą. Pati Olga Girdauskienė gauna nedidelį darbo užmokestį. Nukentėjusiosios šalies civilinis ieškinys dėl jo itin didelio dydžio buvo ir yra visiškai nepagrįstas, nepamatuotas bet kuriuo atveju ir neturi analogų teisminėje praktikoje. Civilinio ieškinio teiginiai yra deklaratyvūs, neįrodyti šios bylos procese (nagrinėjant bylą kaltinimo šalies ir nukentėjusiosios atstovai iš esmės bandė įrodinėti būtent pačią kaltinamajame akte tariamą nusikalstamą veiką, bet ne konkretų civilinį ieškinį). Visiškai neįvertinta ne tik Olgos Girdauskienės turtinė bei asmeninė padėtis. Ši moteris visą gyvenimą dirbusi eilinės bibliotekininės darbą neužgyveno jokių didelių turtų, o dabar jai jau sulaukus senatvės ir esant labai silpnos sveikatos, iš jos reikalaujama atimti tą per ilgus gyvenimo metus užgyventą paskutinįjį turtą - gyvenamąjį būstą, kuris byloje yra iki šiol areštuotas (juk suprantama, kad iš nedidelės pensijos Olga Girdauskienė būdama jau prielankaus amžiaus ir silpnos sveikatos nesugebėtų tokio dydžio ieškinį atlyginti, nesugebėtų atlyginti ir apylinkės teismo priteistos tariamos neturtinės žalos atlyginimo). Pažymi jog iš esmės panašiais teiginiais, kaip išdėstyta ieškinyje šioje byloje, D. Stankūnaitės atstovai yra pareiškę ir civilinį ieškinį kitoje baudžiamojoje byloje, t.y. byloje pagal BK 233 straipsnio 1 dalį (dėl tariamo neteisėto poveikio), nagrinėjamoje paraleliai šiai bylai. Taigi šioje, dabar nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje, nurodytasis nukentėjusiosios atstovų civilinis ieškinys turėjo ir turi būti atmestas bet kuriuo atveju. Antra vertus, dėl visų jau paminėtųjų aplinkybių šioje byloje bet kuriuo atveju Olgos Girdauskienės atžvilgiu nebuvo ir nėra pagrindo priimti bent dalyje apkaltinamąjį nuosprendį, o todėl jau vien dėl pastarosios aplinkybės pagal BPK normas bet kuriuo atveju nukentėjusiąją pripažintos D. Kedytės atstovo civilinis ieškinys turėjo ir turi būti atmestas.

32. *Apeliaciniu skundu nukentėjusiosios – civilinės ieškovės Deimantės Stankūnaitės, veikiančios per įstatyminę atstovę Laimutę Stankūnaitę advokatė Neringa Grubliauskienė* prašo pakeisti 2018-02-15 Kauno apylinkės teismo Kauno rūmų nuosprendį dalyje dėl civilinio ieškinio, civilinį ieškinį patenkinti visiškai, priteisiant žalos atlyginimą iš nuteistųjų Olgos Girdauskienės ir Laimutės Kedienės solidariai; pripažinti nukentėjusiosios D. Stankūnaitės (2014-10-14), Vitalijaus Keršio ir Mariaus Kuprevičiaus parodymus patikimais įrodymais nuteistųjų Laimutės Kedienės, Olgos Girdauskienės kaltei pagrįsti.
33. Pirmosios instancijos teismas tenkindamas ieškinį iš dalies taikė dalinę atsakomybę, priteisdamas iš kiekvieno kaltininko teismo priteistą neturtinę žalą lygiomis dalimis. Dėl kokių motyvų teismas netaikė solidarios atsakomybės esant tokiam ieškinio reikalavimui neaišku, nes teismas šios nuosprendžio dalies nemotyavo. Nors nuteistosios Olga Girdauskienė ir Laimutė Kedienė nuteistos už tai, kad kiekviena jų atliko tvirkinamuosius veiksmus mažametės Deimantės Stankūnaitės atžvilgiu, tačiau iš bylos duomenų akivaizdu, kad jų neteisėti veiksmai pasižymėjo vieninga ir kryptinga tyčia, nukreipta daryti poveikį mažamečiam vaikui, siekiant įteigti vaikui seksualinį nukrypimą apibūdinančius žodžius, t.y. atliko veiksmus, galinčius sukelti nukentėjusiosios Deimantės Stankūnaitės per ankstyvą susidomėjimą lytinėmis funkcijomis, nesveiką, iškreiptą santykių tarp lyčių įsivaizdavimą, ką patvirtina ir garso įrašai, kuriuose užfiksuoti bendri pokalbiai tarp Laimutės Kedienės, Olgos Girdauskienės, Vytauto Andriaus Kedžio, Deimantės Stankūnaitės, ir šio neteisėto veikimo tikslas buvo vienas - pasiekti, kad mažametė D. Stankūnaitė nebūtų gražinta motinai Laimutei Stankūnaitei. Esant tokio pobūdžio veiksams sukėlę žalą asmenys ją privalo atlyginti visi kartu, t.y. solidariai, todėl teismas neturėjo pagrindo taikyti dalinės atsakomybės.
34. Skolininkų (pažeidėjų) daugetu deliktinėje atsakomybėje laikomi atvejai, kai už nukentėjusiojo patirtą žalą atsakyti privalo daugiau nei vienas asmuo. Pagal bendrąją Lietuvos Respublikos civiliniame

kodekse (toliau - CK) įtvirtintą taisyklę, esant skolininkų daugetui, jų pareiga kreditoriui yra dalinė (CK 6.5 straipsnis). Atsižvelgiant į tokį teisinį reglamentavimą, pagrįstą suvokimu, kad kiekvienas privalo atlyginti tik tą žalą, kurią savo veiksmais sukėlė, solidariosios atsakomybės taikymui konkrečiu atveju būtinas teisinis pagrindas - teisės norma, nustatanti solidariąją asmenų pareigą susiklosčiusioje situacijoje. CK yra tik kelios nuostatos, reglamentuojančios solidariosios atsakomybės klausimus: CK 6.6 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad solidarioji skolininkų pareiga preziumuojama, jeigu prievolė susijusi su kelių asmenų veiksmais padarytos žalos atlyginimu, o CK 6.279 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog bendrai padarę žalos asmenys nukentėjusiam asmeniui atsako solidariai. Solidariąją atsakomybę įtvirtinančios CK 6.279 straipsnio 4 dalies, 6.265 straipsnio 1 ir 2 dalių, 6.270 straipsnio 3 ir 4 dalių normos taikytinos specialioms atvejams. Solidarioji atsakomybė geriausiai atitinka nukentėjusiojo interesus; nes bendraskolių prievolės nevykdymo rizika perkeliama skolininkams. Solidariosios atsakomybės taisyklės taikymas pagrįstas nuostata, kad bendrais veiksmais sukėlę žalą asmenys ją privalo atlyginti visi kartu (solidariai). Tokią išvadą leidžia daryti suformuota Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ir išaiškinimai, kuriuose nurodoma, kad solidariosios atsakomybės taikymas pagrįstas nuostata, kad bendrais veiksmais sukėlę žalą asmenys ją privalo atlyginti visi kartu (solidariai) (CK 6.279 straipsnio 1 dalis). Neteisėtus veiksmus ir kilusią žalą saistančio priežastinio ryšio pobūdis padeda nustatyti, kada pažeidėjams taikytina solidarioji, kada - dalinė atsakomybė. Pagal tokį vertinimą išskiriami bendrininkavimo atvejai siaurąja prasme bei skolininkų daugeto atvejai nesant bendrininkavimo siaurąja prasme.

35. Kasacinio teismo praktikoje pažymėta, kad paprastai solidarioji atsakomybė deliktiniams santykiams taikoma tada, kai yra bent viena šių sąlygų: 1) asmenis sieja bendri veiksmai dėl padarinių; 2) asmenis sieja bendri veiksmai dėl neteisėtų veiksmų, t. y. šiuo atveju solidarioji atsakomybė galima, net jei neteisėtai veikęs asmuo tiesiogiai nepadarė žalos, bet žino apie tiesiogiai žalą padariusio asmens veiksmų neteisėtumą; 3) asmenys, nors tiesiogiai ir nepadarė žalos, bet prisideda prie jos kurstymo, inicijavimo ar provokacijos, t. y. iš esmės juos sieja bendra kaltė, nesvarbu, tai padaryta tyčia ar dėl neatsargumo; 4) asmenų nesieja bendri neteisėti veiksmai ir jie vienas apie kitą nežino, bet padaro žalos, ir neįmanoma nustatyti, kiek vienas ar kitas prisidėjo prie tos žalos atsiradimo, arba žala atsirado tik dėl jų abiejų veiksmų; 5) pareiga atlyginti žalą atsiranda skirtingu pagrindu (pvz., sutartinės ir deliktinės atsakomybės pagrindais); 6) žalą padaro asmuo, o kitas asmuo yra atsakingas už šio asmens veiksmus. Atsižvelgiant į tai, kad nuteistąsias Olgą Girdauskienę ir Laimutę Kedienę siejo bendri veiksmai dėl neteisėtų veiksmų, teismas privalėjo taikyti solidariąją atsakomybę, kuri geriausiai atitinka nukentėjusiosios - civilinės ieškovės Deimantės Stankūnaitės interesus.
36. Advokatė nesutinka ir su teismo motyvais tenkinti civilinį ieškinį iš dalies. Nurodo, kad teismui nekilo abejonių, jog nukentėjusioji Deimantė Stankūnaitė dėl nusikalstamų veikų patyrė stiprius neigiamus emocinius išgyvenimus, pažeminimą, stresą, nepatogumus, jautė baimę, buvo sutrikdytas vaiko normalus gyvenimas, šie nuteistųjų Olgos Girdauskienės ir Laimutės Kedienės veiksmai nukentėjusiąją paveikė psichotraumuojančiai, atsirado neigiamos pasekmės nukentėjusiajai Deimantei Stankūnaitei. Iš bylos duomenų matyti, kad nuteistosios tvirkindamos mažametę D.Stankūnaitę nesiekė patenkinti savo lytinių poreikių, o neteisėtai veikė turėdamos kitą, savanaudišką tikslą - pasiekti, kad mažametė nukentėjusioji nebūtų grąžinta motinai, atitinkamai apkaltinant ją ir jai padedančius asmenis seksualine prievarta prieš mažametę. Šiuos savo sumanymus nuteistosios vykdė per mažametę Deimantę Stankūnaitę, kuri nuteistajai Laimutei Kedienei buvo artima giminaitė - anūkė. Tai yra Laimutė Kedienė neteisėtus veiksmus naudojo prieš artimą mažametį giminaitį, kas tiek teisės, tiek moralės prasme sukelia sunkesnes pasekmes, nei tai darytų svetimas, visiškai vaikui nepažįstamas asmuo. Atitinkami veiksmai turi sukelti nuteistajai ir sunkesnes pasekmes už tokį neteisėtą veikimą. Nuteistoji Olga Girdauskienė šią aplinkybę žinojo, ir turėjo

suprasti, kad toks veikimas prieš artimą, ir dar mažametį vaiką yra neleistinas ir nepateisinamas. Olga Girdauskienė buvo laikoma neoficialia mažametės Deimantės Stankūnaitės aukle, ji nemažai laiko praleisdavo su vaiku, nuolat būdavo Kedžių namuose, dėl ko mažametė D. Stankūnaitė turėjo pagrindo ją pasitikėti, priėmė ją kaip artimą jos aplinkai asmenį, todėl jos atsakomybė už pasekmes dėl neteisėtų veiksmų atlikimo turėtų būti vertinama griežčiau, nei tokius veiksmus atliktų nepažįstamas nukentėjusiajai asmuo. Teismas sprendamas pareikšto ieškinio pagrįstumą, pripažino, kad tokie nuteistųjų neteisėti veiksmai turės įtakos nukentėjusiosios brendimui, asmenybės formavimuisi, tačiau kokių mastu tai pasireikš ateityje, šiuo metu negali įvertinti, nes tokių įrodymų į bylą nepateikta. Su tokia teismo išvada negalima sutikti, kadangi vertindamas tokias aplinkybes, teismas privalėjo atsižvelgti į bylos specifiką - dėl mažametei taikyto poveikio, Kedžių ir jų aplinkos poveikio tiek nukentėjusiajai, tiek jos motinai, ji buvo priversta ne tik išvykti iš šalies, tačiau buvo pakeista jos tapatybė, dėl ko nukentėjusiosios tyrimas nustatant pasekmes yra negalimas. Kita vertus, teismas privalėjo vertinti ir tai, kad ikiteisminis tyrimas šioje byloje buvo pradėtas 2014 metais, kai tuo tarpu nukentėjusioji Deimantė Stankūnaitė su savo motina iš Lietuvos, pakeitus jų tapatybę, buvo priverstos išvykti 2013 metų rugpjūčio mėnesį, t.y. tuomet dar nebuvo pagrindo tokiam tyrimui atlikti. Teismas pripažinęs, kad neturi pagrindo abejoti nukentėjusiosios Deimantės Stankūnaitės parodymais, ir jos motinos Laimutės Stankūnaitės parodymais, privalėjo kaip neginčijamus vertinti Laimutės Stankūnaitės, jos tėvų Tatjanos ir Stasio Stankūnų parodymais, padarytais garso įrašais. Stasys ir Tatjana Stankūnai nurodė, kad paėmus nukentėjusiąją Deimantę Stankūnaitę iš Kedžių namų, ji labai išgyveno dėl to, kad buvo priversta negražiai kalbėti apie savo mamą, sakyti netiesą, ji pergyveno ar mama jai atleis. Laimutė Stankūnaitė parodė, kad dėl dukteriai daryto poveikio Kedžių namuose, jai reikalinga reabilitacija, ji turi lankytis pas psichoterapeutus, dėl patirtų išgyvenimų Kedžių namuose duktė yra uždara, jai sunku bendrauti, ji nepasitiki savimi, jaučiasi nepilnaverte, niekuo netiki. Šiems padariniams pašalinti reikalinga specialisto (psichoterapeuta, psichologo pagalba), kad jai gyvenant užsienyje kainuoja brangiai. Tai, kad vaikas buvo verčiamas žodyne naudoti tokio amžiaus vaikui nebūdingus seksualinio pobūdžio žodžius, įrodyta byloje esančiais garso įrašais, kurių autentiškumas ir įrašų padarymo aplinkybės nekelia abejonių. Nusikalstama veika buvo padaryta dėl savanaudiškų paskatų, todėl atitinkamai turi būti įvertintos ir šios veikos pasekmės. Mano, kad teismas neturėtų atsižvelgti į nuteistųjų amžių, turtinę padėtį, kadangi nusikalstamus veiksmus dėl savanaudiškų paskatų padariusios nuteistosios turėjo įvertinti tokių veiksmų pasekmes, tame tarpe ir iš to atsirasiančią žalą. Nurodytų aplinkybių visuma leidžia teigti, kad pirmos instancijos teismas netinkamai vertino byloje esančius duomenis sprendamas civilinį ieškinį, todėl šioje dalyje nuosprendis keistinas, civilinį ieškinį patenkinant visiškai.

37. Nukentėjusioji - civilinė ieškovė Deimantė Stankūnaitė, veikianti per įstatyminę atstovę Laimutę Stankūnaitę ir atstovę, neginčija apkaltinamojo teismo nuosprendžio dalyje dėl Laimutės Kedienės ir Olgos Girdauskienės kaltės pagal BK 153 straipsnį pripažinimo, tačiau mano, kad teismas nepagrįstai dalies liudytojų ir nukentėjusiosios parodymus vertino kritiškai ar nelaikė jų tinkamu įrodymu. Dėl mažametės 2014-10-14 apklausos metu konstatuotos emocinės ir psichologinės būsenos abejotina, kadangi teismas neturi specialių žinių tokiais išvada padaryti, o specialistai dėl tokios išvados davimo nebuvo pasitelkti. Kaip matyti iš nukentėjusiosios D. Stankūnaitės apklausos pas ikiteisminio tyrimo teisėją 2014-10-14, šios apklausos metu nukentėjusioji aiškiai įvardino, kas ir kada mokė ją sakyti seksualinio turinio žodžius, aiškino, kad jai netgi buvo grasinama smurtu, jeigu ji nekalbės blogai apie motiną, nesakys, kad nenori su ja gyventi. Tai, kad nukentėjusioji neatsimena tikslų datų, įvykių eiliškumo, yra visiškai suprantama, nes šis laikotarpis jai buvo sudėtingas, nukentėjusiajai nuolat buvo daromas spaudimas, o parodymų tikslumui turėjo įtakos ir nukentėjusiosios amžius. Nukentėjusiosios parodymų nelaikyti tinkamu įrodymu negalėjo dar ir todėl, kad šie jos parodymai ne tik kad

neprieštarauja kitiems surinktiems byloje įrodymams, tačiau iš esmės juos patvirtina ir papildo. Tai, kad nukentėjusios Deimantės Stankūnaitės nurodytos aplinkybės, kad Olga Girdauskienė, Laimutė Kedienė vertė ją vartoti seksualinio pobūdžio žodžius, nėra jos fantazijos ar poveikyje duoti parodymai, patvirtina byloje esantys garso įrašai, apklausti kiti liudytojai, tuo metu buvę Kedžių namuose: Asta Kuznecovaitė, Evelina Talalienė, Laima Lavastė, Sergejus Lemziakovas, o taip pat Laimutė Stankūnaitė, Tatjana ir Stasys Stankūnai bei Vitalijus Keršys ir Marius Kuprevičius. Tai yra nurodytos aplinkybės sudaro darnią visumą su aukščiau išvardintais įrodymais, todėl šie parodymai teismo privalėjo būti vertinami kaip Laimutės Kedienės ir Olgos Girdauskienės kaltę patvirtinantys duomenys, tuo pačiu pagrindžiantys ir neturtinės žalos dydį ir pagrįstumą.

38. Apeliaciniame skunde taip pat nurodo, kad teismas nepagrįstai kritiškai vertino liudytojų Vitalijaus Keršio ir Mariaus Kuprevičiaus parodymus, nurodydamas kad šie liudytojai Garliavos įvykiuose pradžioje palaikė Kedžių pusę, o po to priėmė priešingą poziciją, tai rodo jų nepastovumą, kas leidžia abejoti jų parodymų teisingumu. Su tokia teismų išvada negalima sutikti, juo labiau, kad šie asmenys ne kartą viešai yra paaiškinę dėl kokių priežasčių pasikeitė jų pozicija vadinamoje „pedofilijos“ byloje - buvę artimoje Kedžių aplinkoje (Vitalijus Keršys netgi tam tikrą laiką gyveno Kedžių namuose), šie liudytojai pamatė, kad faktinė tiesa ir Kedžių deklaruojama tiesa yra nesuderinamos, Marius Kuprevičius nurodė, kad nuolatinis Olgos Girdauskienės poveikis nukentėjusiajai nuolat ją verčiant prisiminti neva tai vykusį seksualinį išnaudojimą, istoriją pasakojant naudojant vulgarius seksualinio pobūdžio žodžius, kėlė jam pasišlykštėjimą, jis netgi bandė neprileisti Olgos Girdauskienės prie nukentėjusiosios. Šių liudytojų nurodytos aplinkybės iš esmės nesiskiria nuo aukščiau išvardintų liudytojų nurodytų aplinkybių, kuriais teismas laikė pagrįstomis ir patikimomis. Tai, kad šie liudytojai suabejojo Garliavos istorijos tikrumu, nesudaro pagrindo šių liudytojų parodymus vertinti kritiškai. Pažymi, kad teismas įrodymų vertinime nėra nuoseklus, kadangi liudytojos Astos Kuznecovaitės atžvilgiu vertindamas šios liudytojos parodymus, elgėsi priešingai, nes pripažino juos patikimais, nors ši liudytoja taip pat perėjo į priešingą pusę. Teismas nepagrįstai nuteistųjų asmenų kaltės negrindė nukentėjusiosios D. Stankūnaitės 2014-10-14 duotais parodymais, bei liudytojų Mariaus Kuprevičiaus ir Vitalijaus Keršio parodymais. Kadangi nukentėjusiosios Deimantės Stankūnaitės (2014-10-14), Vitalijaus Keršio ir Mariaus Kuprevičiaus parodymai yra nuoseklūs, patvirtinantys ar papildantys kitus byloje esančius įrodymus, kuriais grindžiama nuteistųjų kaltė, todėl apeliacinis teismas turėtų ištaisyti šią pirmos instancijos teismo padarytą įrodymų vertinimo klaidą ir šiuos parodymus pripažinti patikimais įrodymais nuteistųjų Laimutės Kedienės ir Olgos Girdauskienės kaltei pagrįsti.
39. Teismo posėdyje nuteistoji Laimutė Kedienė, jos gynėja advokatė Sonata Žukauskienė, nuteistoji Olga Girdauskienė, jos gynėjas advokatas D. Svirinavičius palaikė apeliacinių skundų argumentus, prašydami priimti išteisinamąjį nuosprendį dėl BK 153 straipsnyje numatytos veikos padarymo. Nukentėjusiosios Deimantės Stankūnaitės, veikiančios per įstatyminę atstovę Laimutę Stankūnaitę, atstovė advokatė Neringa Grubliauskienė prašė nuteistųjų apeliacinius skundus atmesti, taikyti solidarią atsakomybę dėl neturtinės žalos atlyginimo, ieškinį tenkinant visiškai. Prokuroras prašė nuteistosios Olgos Girdauskienės apeliacinį skundą atmesti, Laimutės Kedienės apeliacinį skundą tenkinti iš dalies, jos veiką perkvalifikuojant pagal švelnesnę straipsnio redakciją, paliekant tą pačią bausmę. Prašė netenkinti nukentėjusiosios ieškinį visiškai, netaikyti solidariosios atsakomybės, tačiau sutiko su advokatės Neringos Grubliauskienės argumentais dėl Deimantės Stankūnaitės, Vitalijaus Keršio ir Mariaus Kuprevičiaus parodymų vertinimo.

III. Apeliacinės instancijos teismo argumentai ir išaiškinimai

40. Nuteistosios Olgos Girdauskienės gynėjas advokatas D. Svirinavičius apeliaciniame skunde formuluoja prašymus perduoti baudžiamąją bylą prokurorui dėl BPK 219 straipsnio reikalavimų neatitinkančio kaltinamojo akto surašymo, arba nutraukti baudžiamąją bylą dėl dalies veikų (advokatas laikėsi pozicijos, kad Olgai Girdauskienei inkriminuota veika nebuvo tęstinė) suėjus apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties terminui, dėl 2010-06-29 – 2010-09-30 laikotarpiu atliktų veiksmų Olgą Girdauskienę išteisinti. Iš apeliacinio skundo motyvų taip pat matyti, kad buvo keliamas ir dvigubo nubaudo už tuos pačius veiksmus klausimas.
41. Dvigubą nubaudimą už tą pačią nusikalstamą veiką draudžia Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnio 5 dalis, BK 2 straipsnio 6 dalis, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos protokolo Nr. 7 4 straipsnis, o dvigubą baudžiamąjį persekiojimą – BPK 3 straipsnio 1 dalies 8 punktas. *Non bis in idem* principas Europos Žmogaus Teisių Teismo ir Lietuvos teismų praktikoje aiškinamas taip, kad, priėmus galutinį sprendimą baudžiamojoje byloje, negalima kartoti baudžiamojo proceso dėl identiškų arba iš esmės tų pačių teisiškai reikšmingų faktų, t. y. visumos konkrečių faktinių aplinkybių, susijusių su tuo pačiu kaltinamuoju ir neatsiejamai susijusių tarpusavyje laiko bei erdvės aspektu, kurių buvimas turi būti įrodomas siekiant nuteisti ar pradėti baudžiamąjį persekiojimą (*Sergey Zolotukhin v. Russia*, no. 14939/03, judgment of 10 February 2009). Be to, pažeidimų teisinių formuluočių skirtumai nėra pagrindinis kriterijus sprendžiant dėl vėlesnio proceso atitikties *non bis in idem* principui (kasacinės nutartys baudžiamojoje byloje Nr. 2K-514-942/2015).
42. Lietuvos teismų informacinės sistemos Liteko duomenimis, 2016-09-13 Kauno apylinkės teismo nuosprendžiu, pakeistu Šiaulių apygardos teismo 2017-10-18 nuosprendžiu, Olga Girdauskienė pripažinta kalta pagal BK 233 straipsnio 1 dalį, dėl to, kad ji laikotarpiu nuo 2008-12-25 iki 2012-05-17 ikiteisminio tyrimo byloje Nr. 23-1-00834-08 (dėl mažamečio asmens tvirkinimo) metu bei šią baudžiamąją bylą nagrinėjant teisme (teisminio proceso Nr. 1-41-369/2012) ir ikiteisminio tyrimo byloje Nr. 20-9-00073-09 (dėl poveikio nukentėjusiajai), savo namuose, esančiuose Klonio g. 2, Teleičių k., Garliavos sen., Kauno r. bei Laimutės Kedienės ir Vytauto Andriaus Kedžio namuose, namo terasoje, namo kieme bei kitose namo prieigose, esančiose Klonio g. 5, Teleičių k., Garliavos sen., Kauno r., sistemingai klausinėdama, aptarinėdama su mažamete nukentėjusiąją Deimantę Stankūnaite, gim. 2004 m., (buvusi pavardė - Kedytė) dėl tariamai jos atžvilgiu įvykdytos seksualinės prievartos detales, siekė paveikti nukentėjusiąją apie Andriaus Ūso, Jono Furmanavičiaus ir Aido tariamai jos atžvilgiu padarytos seksualinės prievartos veiksmus. Nuosprendis yra įsiteisėjęs, Lietuvos teismų informacinės sistemos Liteko duomenimis, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018-10-31 nutartimi kasacinis skundas atmestas.
43. Nors buvo pažeistos skirtingos baudžiamojo įstatymo saugomos vertybės, apeliacinės instancijos teisėjų kolegija vertina, kad iš esmės nesiskiria aptariamų veikų pobūdis. Vienu atveju, Olga Girdauskienės nuteista pagal BK 233 straipsnio 1 dalį dėl poveikio nukentėjusiajai Deimantę Stankūnaitei, ir šis poveikis pasireiškė tokiais veiksmais kaip sistemingas mažametės klausinėjamas apie neva prieš ją įvykdytą seksualinę prievartą, kalbėjimas jai apie „pimpalus“ ir „sysalus“, Andriaus Ūso ir Jono Furmanavičiaus vadinimas pedofilais, mergaitės klausinėjimas ką šie (pedofilai) jai darė, apie mažametės atidavimą Andriui Ūsui. Nagrinėjamu atveju, Olga Girdauskienė pirmosios instancijos teismo nuteista pagal BK 153 straipsnį dėl mažamečio asmens tvirkinimo, ir šioje byloje jos veiksmai vėlgi iš esmės analogiškai – žodžių „sysalas“, „pimpalas“, „pedofilas“ vartojimas kaltinime nurodytoje aplinkoje, taip pat aptarinėjimas su ta pačia mergaite – Deimantę Stankūnaite

jos tariamo prievartavimo detales (lytinių organų kišimas į burną ir pan.), apie mergaitės atidavimą Andriui Ūsui. Veikos, numatytos BK 233 straipsnio 1 dalyje, padarymo laikotarpis apima ir laikotarpius, kuriais Olga Girdauskienė nuteista pagal BK 153 straipsnį, iš dalies sutampa ir veikos padarymo vieta (Kedžių gyvenamasis namas ir jo prieigos). Teisėjų kolegija sprendžia, kad kaltinimas pagal BK 153 straipsnio 1 dalį Olgai Girdauskienei buvo nustatytas pagal teisiškai reikšmingus tapačius faktus. Vykstant atskiriems ikiteisminiams tyrimams, procesų nesujungus ir bylos nagrinėjimo teisme metu, susidarė situacija, kuomet du atskiri baudžiamieji procesai vyko dėl iš esmės tų pačių Olgos Girdauskienės veiksmų. Taigi pagrįsti yra nuteistosios gynėjo argumentai, kad asmuo nagrinėjamoje byloje buvo antrą kartą nubaustas už tapačius veiksmus, ir dėl to buvo neabejotinai pažeistas *non bis in idem* principas. Vadovaujantis BPK 3 straipsnio 1 dalies 8 punktu, baudžiamoji byla šiuo pagrindu Olgai Girdauskienei yra nutrauktina. Nustačius tokias aplinkybes aukštesnės instancijos teismas dėl kitų nuteistosios gynėjo apeliacinio skundo argumentų nepasisako.

Dėl apkaltinamojo nuosprendžio senaties termino ir veikos tęstinumo

44. Nepagrįsti nuteistosios Laimutės Kedienės apeliacinio skundo argumentai, kad jos padaryta veika nėra tęstinė bei kad senaties terminai skaičiuojami neteisingai, tačiau teisėjų kolegija sutinka su apeliančės argumentu, kad, kvalifikuojant pastarosios veiksmus, buvo vadovautasi ne ta įstatymo redakcija. Baudžiamosios bylos duomenims, Laimutė Kedienė nusikalstamą veiką padarė laikotarpiu nuo 2009-07-01 iki 2010-07-16. Tai yra tęstinė veika, todėl, kaip pagrįstai sprendė pirmosios instancijos teismas, senaties terminas yra pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kada buvo baigta daryti nusikalstama veika, šiuo atveju, nuo 2010-07-16. Šią dieną galiojo 2003-05-01 BK 153 straipsnio redakcija, todėl kvalifikuojant apeliančės veiksmus turėjo būti taikomas būtent šios redakcijos baudžiamasis įstatymas. Vėlesnę straipsnio redakciją (priimtą 2010-07-02 įstatymu Nr. XI-989) pirmosios instancijos teismas taikė nepagrįstai, kadangi ji įsigaliojo tik nuo 2010-07-20, kuomet apeliančės veika jau buvo baigta. Sutiktina su apeliančės argumentais, kad, atsižvelgiant į taikomą redakciją (priimta 2000-09-26 įstatymu Nr. VIII-1968), jos veika priskiriama nesunkių nusikaltimų kategorijai, kadangi, be alternatyvių bausmių, numatytas laisvės atėmimas iki dvejų metų. Nepaisant to, kad pirmosios instancijos teismas suklydo nurodydamas aptariamo straipsnio redakciją, priskirdamas jos padarytą veiką apysunkių nusikaltimų kategorijai, esminės įtakos senaties termino skaičiavimui tokios aplinkybės neturėjo. 2010-07-16 galiojusi BK 95 straipsnio redakcija (priimta 2010 06 15 įstatymu Nr. XI-901, įsigaliojusi nuo 2010 06 29) numatė, kad asmeniui, padariusiam nusikalstamą veiką, negali būti priimtas apkaltinamasis nuosprendis, jeigu praėję aštuoneri metai, kai buvo padarytas neatsargus arba nesunkus tyčinis nusikaltimas. Laimutės Kedienės padaryta tęstinė veika yra baigta 2010-07-16, taigi apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties terminas būtų pasibaigęs 2018-07-16 (neįskaičiavus laikotarpių, kuomet senaties eiga buvo sustojusi dėl pertraukos paskelbimo neatvykus kaltinamajai), tačiau apkaltinamasis teismo nuosprendis buvo priimtas šiam terminui nesuėjęs. Pastebėtina ir tai, kad po aptariamų veikos padarymo Laimutė Kedienė dar buvo nuteista 2012-03-20 Utenos rajono apylinkės teismo nuosprendžiu pagal BK 232 straipsnį (veika padaryta 2010-11-17), taip pat 2014-04-18 Alytaus rajono apylinkės teismo nuosprendžiu pagal BK 231 straipsnio 1 dalį (veika padaryta 2012-03-23). Vadovaujantis veikos padarymo metu galiojusio BK 95 straipsnio 7 dalies nuostatomis, jeigu asmuo iki šiame straipsnyje nurodytų terminų pabaigos padaro naują tyčinę nusikalstamą veiką, senaties eiga nutrūksta. Šiuo atveju senaties eiga už pirmą nusikalstamą veiką pradedama skaičiuoti nuo tos dienos, kurią buvo padarytas naujas tyčinis nusikaltimas ar baudžiamasis nusižengimas. Kaip minėta, Laimutė Kedienė po 2010-07-16 veikos padarymo, įvykdė dar dvi tyčines nusikalstamas veikas. Todėl 8 metų senaties terminas, šiuo atveju, yra skaičiuojamas nuo paskutinės veikos padarymo dienos, t.y. nuo 2012-03-23. Taigi apkaltinamojo